

Na podlagi 27. člena Statuta Združenja planinskih vodnikov Slovenije (v nadaljevanju ZPVS), je Izvršni odbor ZPVS na svoji 16. kor. seji dne 29.03.2021 sprejel popravljen/dopolnjen

PRAVILNIK O ŠOLANJU MEDNARODNIH PLANINSKIH VODNIKOV

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik je strokovni akt ZPVS, ki ureja pogoje za vključitev v program šolanja in šolanje za naziv Mednarodni planinski vodnik (MPV).

2. člen

Opredelitev fizičnih oseb v tem pravilniku je nevtralna in se nanaša na pripadnike obeh spolov. Vsak izraz v ednini se lahko, kjer je to potrebno, uporabi tudi v množini in obratno.

3. člen

Šolanje poteka najmanj po UIMLA standardih. Kadar so UIMLA standardi v svoji vsebini dovolj natančni, da jih ni potrebno v združenju konkretizirati, se uporabljajo neposredno, ne glede na to, da v tem pravilniku niso v celoti navedeni. Razširjeno šolanje (vse teme so najmanj na nivoju »Strokovni delavec 2, športno treniranje, planinstvo-alpinizem - VPZS (B do K kategorije), Alpinistični inštruktor, Inštruktor planinske vzgoje«) in je vključeno v osnovni program in poteka po splošno veljavnih standardih gornišтва, ki so konkretizirani v učnem gradivu. Za organizacijo in izvedbo šolanja v skladu z doktrino in platformo UIMLA oz. doktrino mednarodnega gornišтва oz. dobro prakso je zadolžena Tehnična komisija.

Šolanje je teoretično in praktično. Izvaja ga lahko le za to strokovno usposobljen kader.

UPORABLJENI IZRAZI

4. člen

Mednarodni planinski vodnik (MPV) je oseba, ki zaključi celotno šolanje in opravi vse predpisane izpite ter s tem pridobi pravico do pripravniškega staža in zaključnega izpita.

Mednarodni planinski vodnik (MPV) je oseba s temeljitim znanjem o gorskem okolju, z znanjem tehničnih veščin ter z dobrimi fizičnimi sposobnostmi, da lahko vodi goste v gorstvih po vsem svetu. Kvalificiran je za vodenje in poučevanje gostov (*klientov*). Obvlada nudenje pomoči v vseh razmerah v vseh letnih časih, vključno s kopnimi in zasneženimi tereni ter po ledenikih ali v primerih, kjer je za napredovanje gosta čez zahtevno mesto potrebno varovanje.

Kandidat za MPV je oseba, ki je v procesu razširjenega šolanja (v nadaljevanju šolanja) in ocenjevanja za MPV, a še ni usposobljen za izvajanje poklica. Kandidat se mora usposablјati pod nadzorom kvalificiranega MPV.

Strokovni kader so na predlog Tehnične komisije in s strani Izvršnega odbora potrjeni inštruktorji in predavatelji, ki izobražujejo kandidate v procesu šolanja.

Inštruktor je ustrezno strokovno usposobljena oseba in izkušen MPV ali inštruktor alpinizma z licenco ali vodnik IFMGA.

Novega kandidata za inštruktorja predlaga že uveljavljen inštruktor ZPVS ali TK glede na njegove izstopajoče sposobnosti, predvsem samoiniciativnost in delavnost. Kandidat za inštruktorja kompleksno in celovito obdelava najmanj eno od učnih tem katero do potankosti obvlada. To pomeni da pripravi celotno gradivo od spremne besede, opisnega gradiva, PPT, filmsko gradivo in izpitne pole z jasno opredeljeno strategijo izpita. To temo pod nadzorom starejšega inštruktorja oddela na prvem naslednjem šolanju, kjer ga ocenjujejo tako inštruktorji, kot slušatelji. O primernosti kandidata TK poda mnenje, IO pa v primeru pozitivnega mnenja sprejme sklep, da je ta član ZPVS od takrat dalje inštruktor.

Predavatelj je oseba, ki predava v okviru šolanja. *Zaželeno je, da se predavatelji specialnih tematik, na primer predavatelji meteorologije, fiziologije, prve pomoči, psihologije idr. tudi poklicno ukvarjajo s temi področji. Lahko pa te teme posreduje tudi inštruktor z licenco MPV ali inštruktor alpinizma ali IFMGA. Pri ocenjevanju praviloma sodelujejo inštruktorji MPV.*

ŠOLANJE

5. člen

Vrste šolanj:

- šolanje je namenjeno pridobivanju znanja in usposobljenosti za pridobitev naziva MPV,
- obnavljanje licence je obveza za vsakega MPV, ki želi komercialno opravljati to delo. Omogoča mu posodabljanje in obnavljanje znanj in strokovnih veščin, še posebej na področju varnosti.

6. člen

Šolanje

Osnovnega šolanja se lahko udeležijo kandidati, ki izpolnjujejo:

a/ splošne pogoje:

- starost 18 let,
- V. stopnja izobrazbe,
- potrdilo o nekaznovanosti,
- v celoti izpolnjen obrazec (prijava na izobraževanje),
- z zdravniškim potrdilom dokazane psihofizične sposobnosti za opravljanje poklica planinskega vodnika (pregled za delo na višini),
- plačana članarina ZPVS za tekoče leto,
- sklenjeno zavarovanje za reševanje z medicinsko asistenco v tujini,
- potrdilo o uspešno opravljenem sprejemnem izpitu,
- plačan prvi del šolnine (po opravljenem sprejemnem izpitu);

b/ posebne pogoje:

- kandidat, ki je uspešno opravil sprejemni izpit lahko začne s šolanjem najkasneje v 12 mesecih po opravljenem izpitu.

Šolanje obsega:

- Osnovna gorniška znanja.
- Vodniška teoretična znanja.
- Šolanje za vodenje v kopnem svetu.
- Šolanje za vodenje v snegu.
- Šolanje o snegu, snežnih plazovih in reševanju iz snežnih plazov.
- Orientacijski tečaj.

- Organizacija trekinga.
in dodatna/razširjena znanja.
- Seminar za gibanje po zavarovanih poteh.
- Seminar za gibanje po feratah.
- Seminar gibanja na smučeh.
- Ledeniški tečaj – za osebno znanje.
- Športno plezalni tečaj – za osebno znanje.

Predmetnik in učni načrt je priloga temu pravilniku.

7. člen

Sprejemni izpit za MPV

Pogoji za pristop k sprejemnemu izpitu so:

a/ splošni:

- starost 18 let,
- V. stopnja izobrazbe,
- potrdilo o nekaznovanosti,
- v celoti izpolnjen obrazec (prijava na izobraževanje),
- z zdravniškim potrdilom dokazane psihofizične sposobnosti za opravljanje poklica planinskega vodnika (pregled za delo na višini),
- sklenjeno zavarovanje za reševanje z medicinsko asistenco v tujini,
- plačana članarina društva in

b/ posebni:

- v zadnjih petih letih opravljenih najmanj 30 letnih celodnevni tur v vseh treh gorskih področjih Slovenije,
- v zadnjih petih letih opravljenih najmanj 20 zimskih celodnevni tur v vseh treh gorskih področjih Slovenije,
- v zadnjih petih letih opravljenih vsaj 5 zahtevnih brezpotji v Sloveniji,
- v zadnjih petih letih opravljene najmanj 3 ture v letnih razmerah nad 3000 m n. v.,
- v zadnjih petih letih opravljen vsaj en treking v trajanju 7 dni ali več v tujini,
- suvereno samostojno gibanje v gorskem svetu (zahtevno brezpotje z odseki skalnega plezanja do II. stopnje UIAA),
- suvereno samostojno gibanje v zimskih razmerah (uporaba cepina in derez za napredovanje),
- poznavanje lavinske opreme za pomoč zasutim v snežnem plazu.

8. člen

Sprejemni izpit

S sprejemnim izpitom se preverja kandidatovo predznanje teoretičnih in praktičnih vsebin in njegove psihofizične sposobnosti. Sprejemni izpit obsega teoretično in praktično preverjanje znanja. Preverjanju teoretičnega znanja je namenjenih 5 ur, preizkusu praktičnih znanj in psihofizičnih sposobnosti pa sta namenjena dva dneva (do 20 ur).

Sprejemni izpit poteka strnjeno v večdnevem terminu ali v več ločenih enodnevnih ali dvodnevnih terminih v domačih in/ali tujih gorah, pod nadzorom enega ali več inštruktorjev.

Sprejemni izpit kandidati opravljajo posamično ali v skupini, glede na temo in zahtevnost naloge:

- **prikaz gibanja** v zahtevnem brezpotju, zelo zahtevni zavarovani poti ali ferati ali
- **opravljena daljša, kompleksna tura**, ki vsebuje elemente plezanja v lažjem brezpotju, zelo zahtevni zavarovani poti ali ferati;
- **opravljena daljša, kompleksna tura** z gibanjem na krpljah ali smučeh;
- **osnove orientacije in osnovno poznavanje uporabe GPS naprave** (poznavanje osnovnih pripomočkov za orientacijo, orientiranje karte, merilo in kaj pomeni, branje karte – simboli/topografske oznake, določitev stojne točke, ...);
- **osnove vrve tehnike** (nameščanje čelade in plezalnega pasu, osnovni štirje tipi vozlov – osmica, šestica, bičev, polbičev, polvozel, varovalni, podaljševalni, prusikov, machard ali francoski, najlonski, kravatni, ...).

Uvodna tura/SPREJEMNI IZPIT mora vsebovati najmanj naslednje elemente:

- trajanje najmanj en dan,
- zahtevnost terena – markirana zelo zahtevna pot, zahtevno brezpotje, lažje plezanje do II UIAA,
- višinska razlika med 1500 m in 1800 m,
- vsaj en del poti mora biti pokrit s snegom,
- kandidat mora imeti s seboj vso nujno/priporočeno opremo (seznam dobi ob prijavi),
- teža nahrbtnika najmanj 8 kg (ženska), 10 kg (moški).

Pri kandidatih ocenjujemo:

- ima vso tehnično opremo,
- urejenost,
- točnost,
- natančnost,
- vsa potrebna oprema (težo nahrbtnika),
- gibanje, okretnost, ravnotežje,
- delo v skupini, komunikativnost,
- fizična pripravljenost,
- samoiniciativnost.

Kandidatu, ki ima pridobljen naziv »vodnik PZS« s kategorijo E v prehodnem obdobju treh let (od prvega tečaja šolanja po programu UIMLA), ni potrebno obiskovati predavanj iz Osnovnih gorniških znanj, mora pa opraviti vse izpite, tudi sprejemne, brez izjeme.

9. člen

Kriterij znanja na sprejemnem izpitu

Kandidati morajo pokazati samostojnost pri vseh temah in nalogah ter tekoče, suvereno gibanje na vseh terenih, ki so opisani v pogojih za pristop k sprejemnemu izpitu.

Če kandidat ni samostojen in so psihofizične sposobnosti kandidata slabe ter gibanje po različnih terenih ni suvereno in tekoče (o tem se mora strinjati večina inštruktorjev), potem kandidat ne bo imel možnosti pristopiti k šolanju v terminu, na katerega se je prijavil. Sprejemnega izpita kandidat ne more ponavljati. Kandidat se lahko ponovno prijavi v nov proces šolanja na enega naslednjih razpisov.

10. člen

Izpit za naziv MPV (Mednarodni planinski vodnik)

Izpit obsega praktično in teoretično preverjanje znanja po posameznih sklopih šolanja:

- za Napredna gorniška znanja,
- za Vodniška teoretična znanja,
- za Vodenje v kopnem svetu,
- za Vodenje v snegu,
- za Orientacijski tečaj,
- za Organizacijo trekinga,
- za Vodenje po zavarovanih poteh,
- za Vodenje po feratah,
- za Vodenje na smučeh (turni smuk),
- in Zaključni izpit.

Pri nekaterih predmetih opravlja kandidat tudi seminarsko nalogo, ki predstavlja del ocene predmeta.

Kandidati v procesu šolanja poslušajo oz. opravljajo praktične seminarje po vrsti, kot se smiselno nadgrajujejo. Kandidat ne more preskakovati terminov tem, ki so nadaljevanje ali nadgradnja neke teme, ki je osnova oziroma temelj te vsebine.

Predmetnik in učni načrt je priloga temu pravilniku.

11. člen

Trajanje, maksimalno število kandidatov in plačilo šolanja

Kandidat za MPV lahko celoten program šolanja in vsa ocenjevanja zaključiti v 3 letih. Šolanje traja 53 dni + 7 dni za razširjeno šolanje, ki je integrirano v celoten učni proces. V primeru, da kandidat za več kot 12 mesecev po zadnjem seminarju ali izpitu prekine šolanje, mu prenehajo veljati vsi pogoji za nadaljevanje šolanja.

Vsak primer podaljšanja ali prenehanja oziroma možnost izrednega nadaljevanja šolanja na pisno prošnjo kandidata, z navedenimi tehtnimi razlogi (bolezen, poškodba, nosečnost ali porodniški dopust), obravnava tehnična komisija, ki o svoji odločitvi izda sklep.

Višino šolnine na predlog TK (Tehnična komisija) potrdi IO (Izvršni odbor) za vsako generacijo šolanja posebej in ga lahko prilagodi tudi med šolanjem.

Zaradi zagotavljanja kvalitete in varnosti v procesu šolanja je število kandidatov v eni generaciji omejeno. TK na podlagi prispelih prijav in rezultatov Sprejemnega izpita predlaga maksimalno število kandidatov za vsako generacijo posebej, ki jo potrdi IO.

Stroški šolanja in predavateljev/inštruktorjev (plačilo dela, nastanitev ali dnevnic in prevoz), tudi za delne izpite iz posameznih tem se krijejo iz šolnine. Svojo nastanitev in prevoz do kraja šolanja ali izpita krijejo kandidati sami.

Stroške sprejemnega izpita krijejo kandidati sami in vključuje plačilo inštruktorja, vključno s prevozom in nastanitvijo kandidata in inštruktorja. Cena Sprejemnega izpita za vsako generacijo posebej določi IO ZPVS. Združenje kandidatu za to izda poseben račun.

Stroške popravnega izpita krije kandidat in vključujejo plačilo inštruktorja, vključno s prevozom in nastanitvijo kandidata in inštruktorja. Cena popravnega izpita je določena s Pravilnikom o plačilu strokovnih kadrov ZPVS. Zaradi racionalizacije stroškov lahko inštruktorji določijo en termin za več različnih popravnih izpitov. V tem primeru se nastali stroški za

inštruktorje enakovredno delijo med vse kandidate, ki so istočasno prisotni. Združenje posameznemu kandidatu za to izda poseben račun.

Stroške zaključnih izpitov krije kandidat in vključujejo plačilo inštruktorja, vključno s prevozom in nastanitvijo kandidata in inštruktorja. Združenje kandidatu za to izda poseben račun.

Plačilo inštruktorjev/predavateljev ali zunanjih sodelavcev ureja Pravilnik o plačilu strokovnih kadrov ZPVS.

12. člen

Pripravniško obdobje in zaključni izpit za MPV

Po zaključenem šolanju kandidat dobi naziv »Kandidat pripravnik za Mednarodnega Planinskega vodnika« (MPV) ter znak Združenja planinskih vodnikov Slovenije. Takrat začne veljati najmanj eno do tri letno pripravniško obdobje, v katerem mora kandidat opraviti oba zaključna izpita.

Za čas pripravništva mora imeti kandidat sklenjeno zavarovanje za odgovornost proti tretji osebi in zdravniško potrdilo za delo na višini. Zavarovanje za odgovornost mora imeti sklenjeno tudi vsak licencirani vodnik, ki opravlja delo inštruktorja. Vodnik pripravnik se mora pri svojem delu strogo držati internega dogovora o številu vodenih in dogovora, kaj sme voditi. V primeru kršenja dogovora se to smatra kot zelo huda kršitev pravil ZPVS.

13. člen

Kriteriji ocenjevanja na izpitih za MPV

Teoretični in praktični izpiti za posamezno temo se opravljajo smiselno takoj po zaključeni obravnavi posamezne teme.

Pri doseženih 90 % točka ali več je kandidat izpit opravil z odliko.

Pri doseženih 80 – 89 % točk je kandidat izpit opravil.

Pri doseženih 70 – 79 % točk kandidat ni opravil izpita in ima možnost ustnega zagovora. Ustni zagovor je možen le enkrat. Če ustnega zagovora ne opravi pozitivno se smatra, da izpita ni opravil. Celoten izpit opravlja še enkrat.

Pri doseženih 69 % točk ali manj kandidat izpita ni opravil in ima popravni izpit. Celoten izpit opravlja še enkrat.

Popravni izpit v soglasju z inštruktorjem/predavateljem organizira sam, vendar obvezno pred nadaljevanjem tem šolanja, ki se nadgrajujejo na temo iz katere je padel.

KRITERIJI za praktične izpite ter izpit vrvnih manevrov (zima, leto)

Kandidat mora praktični del izpita opraviti 100 %.

Če kandidat naredi napako, kjer bi nadaljevanje postopka ali opravila ogrozilo zdravje ali življenje gosta ali vodnika, je avtomatsko padel in ima možnost popravnega izpita. Inštruktor med delom kandidata le opazuje in ne opozarja na napake. Če kandidat v najkrajšem času odkrije napako in jo suvereno, brez odlašanja odpravi, se to šteje kot napaka, ne pa padec izpita.

Če kandidat naredi dve takšni napaki, je to temo/manever padel in ima možnost popravnega izpita. Popravni izpit v soglasju z inštruktorjem/predavateljem organizira in plača kandidat sam, vendar obvezno pred nadaljevanjem tem šolanja, ki se nadgrajujejo na temo iz katere je padel.

Če pade še popravni izpit, celoten izpit lahko ponavlja naslednje leto.

Vodniški (zaključni) izpit

Zaključni izpit obsega kompleksno poznavanje celotne tematike vodenja od organizacije do izvedbe.

Za Zaključni izpit veljata dva delna zaključna izpita, letni in zimski zaključni izpit. Letni del zaključnega izpita kandidat lahko opravi po zaključenem letnem delu šolanja in poravnanih vseh obveznostih do ZPVS. TK za vsako sezono objavi možne termine opravljanja zaključnega izpita. Ko kandidat presodi, da je pripravljen opravljati zaključni izpit se najmanj 10 dni pred terminom pisno prijavi (velja prijava preko elektronske pošte na naslov ZPVS) na izbrani termin. TK mu določi inštruktorja/mentorja. Le ta določi turo. Kandidat sam zagotovi goste. V skupini morata biti najmanj dva gosta + inštruktor in največ toliko (vključno z inštruktorjem, kot je za to turo primerno glede na Priporočilo ZPVS o številu vodenih).

Zimski del zaključnega izpita kandidat lahko opravi po zaključenem zimskem šolanju in poravnanih vseh obveznostih do ZPVS, vendar nikakor pred letnim zaključnim izpitom. Ko kandidat presodi, da je pripravljen opravljati zaključni izpit se najmanj 10 dni pred terminom pisno prijavi (velja prijava preko elektronske pošte na naslov ZPVS) na izbrani termin. TK mu določi inštruktorja/mentorja. Le ta določi turo. Kandidat sam zagotovi goste. V skupini morata biti najmanj dva gosta + inštruktor in največ toliko (vključno z inštruktorjem), kot je za to turo primerno glede na priporočilo ZPVS glede števila vodenih.

Pred vsakim zaključnim izpitom kandidat pripravi celostno pripravo za turo (vodnik, gost, orientacija, časovnica, oprema itd) in jo najkasneje 2 dni pred turo pošlje inštruktorju.

Ocene so za vse izpite opisne: ni opravil, opravil, opravil z odliko.

Inštruktorji praviloma ne komentirajo dela kandidata. Kandidat je o rezultatu izpita obveščen naknadno.

14. člen

Pritožba na rezultat izpita

Pritožba zoper rezultat na izpitu je možna v roku 3 dni po prejemu rezultata pisno na Tehnično komisijo ZPVS. Tehnična komisija o odločitvi na pritožbo izda sklep.

15. člen

Ponavljanje zaključnega izpita

Kandidat v primeru neopravljenega delnega zaključnega izpita le-tega lahko ponavlja, vendar največ 1-krat. Kandidat se za opravljanje ponovnega izpita samostojno dogovori z mentorjem ali vodjem šole in o tem obvesti ZPVS.

Za vsako ponavljanje zaključnega izpita je potrebna predhodna prijava in plačilo stroškov izpita.

16. člen

Obnavljanje licence

Že izprašan vodnik z licenco mora vsaki 2 leti opraviti en oziroma 50 % (če jih je več) licenčnih seminarjev. Licenčno izobraževanje obsega najmanj 3 ure teoretičnih predavanj in najmanj 6 ur praktičnega usposabljanja. Po vsakem zaključenem licenčnem seminarju začne vodniku teči novo dvoletno obdobje.

Teme licenčnih izobraževanj določi Tehnična komisija, ki spremlja novosti na področju povezanim z vodništvom na nivoju zahtev in določil UIMLA in skrbi, da je združenje nenehno seznanjeno z njimi.

Na pisno zaprosilo in z obrazložitvijo vsebine in cilja lahko TK vodniku, kot licenčni seminar prizna tudi udeležbo na izobraževanju v organizaciji kake druge države članice UIMLA, druge strokovne institucije na področju gorništvu oz. vodništva (IFMGA, IKAR, GRS, UIAA, ipd). V tem primeru je vodnik dolžan napisati podrobno poročilo o vsebini seminarja, tečaja, šolanja, ki ga pisno ali ustno predstavi vsem članom ZPVS.

Vodnik inštruktor, ki sodeluje na licenčnem izobraževanju kot demonstrator ali predavatelj, in je prisoten ves čas izobraževanja, ima to izobraževanje priznано kot pogoj za licenco v 2-letnem obdobju.

Glede na zahteve UIMLA vodniku velja licenca le ob vsakoletni predložitvi ustrezne, veljavne zavarovalne police za odgovornost. Polico mora vsako leto poslati v arhiv ZPVS.

17. člen

Pravice in dolžnosti kandidata za MPV v času šolanja

Pravice kandidata so:

- da je obveščen o aktivnostih Združenja s področja šolanja,
- da ima dostop do učnih vsebin in gradiv namenjenim šolanju.

Dolžnosti kandidata so:

- v času šolanja kandidat ne sme izvajati dejavnosti,
- točnost, doslednost, urejenost,
- upoštevati navodila inštruktorja/mentorja,
- uporabljati opremo, ki je varna in skladna s predpisi oziroma doktrino,
- skrbeti za lastno varnost in varnost drugih pri vseh aktivnostih,
- skrbeti za lastno psihofizično kondicijo,
- da upošteva priporočila in doktrino UIMLA/ZPVS,
- da skrbi za dobro ime in ugled Združenja.

Ob neupoštevanju navedenih dolžnosti se kandidata najprej ustno opozori. V primeru, da kandidat na šolanju nima ustrezne opreme (npr. svojih pripomočkov za orientacijo ali npr. ustreznih čevljev, nima plazovne žolne ali druge zahtevane tehnične opreme) ne more sodelovati v procesu šolanja dokler ni popolno opremljen.

V primeru nadaljevanja oziroma ponavljanja nepravilnosti, se to šteje kot hujša kršitev in bo primer obravnavalo vodstvo Združenja. Kršitve so natančno opredeljene v Pravilniku o disciplinski in odškodninski odgovornosti.

KONČNE DOLOČBE

18. člen

Spremembe določb tega Pravilnika potekajo po enakem postopku kot sprejem le-tega.

19. člen

Ta Pravilnik (**popravljen, dopolnjen verzija**) stopi v veljavo, ko ga na svoji seji sprejme Izvršni odbor.

V Mojstrani, 29.03.2021

Predsednik ZPVS
Klemen Volontar